

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Центральноукраїнський державний
педагогічний університет імені Володимира Винниченка**

Факультет історії, бізнес-освіти та права
Кафедра філософії, політології та психології

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри**

д.ф.н., професор Харченко Ю.В.

«5» серпня 2023 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НАВЧАЛЬНА (ПРОПЕДЕВТИЧНА) ПРАКТИКА
З ПСИХОЛОГІЇ**

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність: для всіх спеціальностей університету

Форма навчання: дистанційна

2023 – 2024 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни "Навчальна (пропедевтична) практика з психології" розроблена для підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавр для всіх спеціальностей університету. Дистанційна форма навчання.

Розробники: Ключек Л.В., професор, доктор психол. наук, Ржевська-Штефан З.О., доцент, кандидат психол наук, Мельничук С.К., доцент, кандидат психол наук

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри філософії, політології та психології

Протокол від «5» серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри д.ф.н., професор Харченко Ю.В.

_____ Харченко Ю.В.
(підпись) (прізвище та ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни "Навчальна (пропедевтична) практика з психології" для студентів всіх спеціальностей університету за бакалаврським рівнем вищої освіти. – ЦДПУ імені В. Винниченка, 2022. – 13 с.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 1,5	Галузь знань <u>01. Освіта/Педагогіка</u>	Нормативна	
	Спеціальність: для всіх педагогічних спеціальностей університету	Рік підготовки 2-й	2-й
Загальна кількість годин – 45		Семестр 3-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: самостійної роботи студента – 45	Рівень вищої освіти: <u>бакалавр</u>	Самостійна робота 45 год.	45 год.
		Вид контролю: зalіk	зalіk

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної пропедевтичної практики з психології є сприяння поглибленню ознайомленню із професійною діяльністю вчителя на основі засвоєнням студентом теоретичних знань та сформованих умінь і навичок з вікової, педагогічної та соціальної психології.

Основні завдання практики:

- поглиблення і розширення набутих студентами теоретичних знань з психології, застосування їх у розв'язанні конкретних педагогічних завдань під час практики;
- оволодіння практичними уміннями спостерігати педагогічні явища, аналізувати їх, робити висновки щодо впливу характеру педагогічної взаємодії на різні аспекти освітнього процесу;
- розвиток стійкого інтересу до професії вчителя, потреби в самоосвіті.

В процесі проходження навчальної пропедевтичної практики у студентів мають бути сформовані наступні компетентності:

Загальні

ЗК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння компетентності професійної діяльності. ЗК2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) та здатність реалізовувати свої права та обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина. ЗК3. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК4. Здатність працювати в команді. ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення,

зберігання, аналізу перетворювати і передавати інформації з різних джерел природничого характеру, критично оцінюючи її. ЗК6. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях. ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК8. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК10. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації. ЗК11. Здатність використовувати сучасні цифрові технології і пристрой для дослідження природничих явищ; створювати інформаційні ресурси з природничих наук.

Предметні (спеціальні фахові) компетентності

ФК1. Здатність використовувати систематизовані теоретичні та практичні знання з природничих наук, фізики, хімії, біології та методики навчання природничих наук, фізики, хімії, біології при вирішенні професійних завдань при вивчені Всесвіту і природи Землі як планети. ФК2. Володіння математичним апаратом природничих наук, фізики, хімії, біології. ФК3. Здатність формувати в учнів предметні компетентності. ФК4. Володіння основами цілепокладання, планування та проектування процесу навчання природничих наук, фізики, хімії, біології у закладах загальної середньої освіти. ФК5. Здатність до організації і проведення освітнього процесу з природничих наук, фізики, хімії, біології у закладах загальної середньої освіти. ФК6. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з природничих наук, фізики, хімії, біології. ФК7. Здатність до організації і проведення позакласної та позашкільної роботи з природничих наук, фізики, хімії, біології у закладах загальної середньої освіти. ФК8. Здатність до рефлексії та самоорганізації професійної діяльності. ФК10. Знання психолого-педагогічних аспектів навчання і виховання учнів середньої школи на засадах Нової української школи. ФК11. Здатність характеризувати досягнення природничих наук та їх ролі у житті суспільства; формування цілісних уявлень про природу, використання природничо-наукової інформації на основі оперування базовими загальними закономірностями природи. ФК12. Розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства і шляхи вирішення глобальних проблем, враховуючи позитивний потенціал та ризики використання надбань природничих наук, фізики, хімії, біології, техніки і технологій для добробуту людини й безпеки довкілля

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

ПРН31. Знає і розуміє правові основи функціонування в галузі, вимоги освітнього стандарту і освітньої програми інтегрованого курсу природничих наук, а також способи інтеграції природничих знань у шкільних курсах кожної із природничих наук та інтегрованих курсів природознавства. ПРН32. Демонструє знання та розуміння основ природничих наук, фізики, хімії, біології та знає загальні питання методики навчання природничих наук, фізики, хімії, біології з використанням сучасних цифрових ресурсів, методики шкільного фізичного експерименту, техніки хімічного експерименту, методики організації практики з біології, методики вивчення окремих тем шкільного курсу природничих наук, фізики, хімії, біології. ПРН34. Знає основні психолого-педагогічні теорії навчання, інноваційні технології навчання природничих наук, фізики, хімії, біології, актуальні проблеми розвитку педагогіки та методики навчання

природничих наук, фізики, хімії, біології на засадах Нової української школи. ПРН35. Знає форми, методи і засоби контролю та корекції знань учнів з природничих наук, фізики, хімії, біології. ПРН36. Знає зміст та методи різних видів позакласної та позашкільної роботи з природничих наук, фізики, хімії, біології. ПРН37. Знає основи безпеки життєдіяльності, безпечного використання обладнання кабінетів фізики, хімії, біології.

ПРНУ1. Аналізує природні явища і процеси, оперує базовими закономірностями природи на рівні сформованої природниконаукової компетентності з погляду фундаментальних теорій природничих наук, принципів і знань, а також на основі відповідних математичних методів. ПРНУ2. Володіє методикою проведення сучасного експерименту, здатністю застосовувати всі його види в освітньому процесі з природничих наук, фізики, хімії, біології. ПРНУ3. Розв'язує задачі різних рівнів складності шкільного курсу природничих наук, фізики, хімії, біології. ПРНУ4. Користується математичним апаратом фізики, використання математичних та числових методів, які часто застосовуються у природничих науках, фізиці, хімії, біології. ПРНУ6. Застосовує методи діагностування досягнень учнів з природничих наук, фізики, хімії, біології, добирає й розробляє завдання для тестів, самостійних і контрольних робіт, індивідуальної роботи. ПРНУ7. Уміє знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел, насамперед за допомогою інформаційних, цифрових і хмарних технологій. ПРНУ8. Самостійно вивчає нові питання природничих наук, фізики, хімії, біології та методики навчання природничих наук, фізики, хімії, біології за різноманітними інформаційними джерелами. ПРНУ9. Формує в учнів основи цілісної природнико-наукової картини світу через міжпредметні зв'язки фізики, хімії, біології, географії, відповідно до вимог державного стандарту з освітньої галузі «Природознавство». ПРНУ10. Застосовує методи навчання природознавства, методику систематизації знань про природу, позаурочні форми організації навчання природознавства, засоби навчання природознавства. ПРНУ11. Дотримується правових норм і законів, нормативноправових актів України, усвідомлює необхідність їх дотримання.

ПРНК1. Володіє основами професійної мовленнєвої культури при навчанні природничих наук, фізики, хімії, біології в школі. ПРНК2. Пояснює фахівцям і не фахівцям стратегію сталого розвитку людства та екологічної безпеки і шляхи вирішення глобальних проблем людства.

ПРНА1. Усвідомлює соціальну значущість майбутньої професії, сформованість мотивації до здійснення професійної діяльності. ПРНА2. Відповідально ставиться до забезпечення охорони життя і здоров'я учнів у освітньому процесі та позаурочній діяльності

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст завдання полягає у вивченні методом спостереження психологічних особливостей педагогічної взаємодії учнів та вчителів в умовах освітнього процесу, а саме:

- 1) спостереження за організацією уваги учнів на уроці;
- 2) спостереження за словесними впливами учителя на уроці;
- 3) спостереження за характером педагогічної взаємодії вчителя і учнів.

В процесі реалізації завдання студенти мають по-перше, опанувати практичне застосування методу спостереження, а саме:

- навчитися об'єктивно та неупереджено фіксувати психологічні поведінкові вияви як учителя, так і учнів на уроці;
- аналізувати виявлені шляхом спостереження факти, робити висновки про ефективність педагогічної діяльності вчителя та оптимальність учебових дій школярів в умовах уроку.

По-друге, студенти мають більш глибоко вивчити зміст поняття «педагогічна взаємодія» та отримати практичні навички виявлення психологічних особливостей педагогічної взаємодії вчителя і учнів, а саме:

- 1) розрізняти різні моделі педагогічної взаємодії (навчально-дисциплінарну, особистісно-орієнтовану та ліберально-потуральну);
- 2) розрізняти різні аспекти взаємодії вчителя з учнями (прийоми організації уваги, словесні впливи тощо),
- 3) визначати, як співвідносяться застосування вчителем певних прийомів/ словесних впливів та пізнавальна активність/пасивність учнів на уроці.

Матеріалом для спостереження в умовах дистанційного-карантинного навчання виступають відеозаписи, які презентують уроки в закладах загальної середньої освіти. Для студентів різних спеціальностей використовуються відео уроків відповідно до їх професійного спрямування.

3. Етапи виконання завдання з психології

День практики	Зміст роботи
1. день	<ol style="list-style-type: none">1. Ознайомлення із змістом завдань практики, з порядком роботи з відео уроками, з вимогами до ведення документації.2. Ознайомлення з теоретичними матеріалами для підготовки до практики. Підготовка до проходження тестового контролю з теоретичних питань.3. Підготовка до виконання першого завдання практики: «Спостереження за організацією уваги на уроці». Ознайомлення із змістом завдання, схемою спостереження, підготовка карти спостереження (роздрукувати).
2 день	<ol style="list-style-type: none">1. Проходження тестового контролю.2. Виконання завдання «Спостереження за організацією уваги на уроці»:<ul style="list-style-type: none">– Перегляд відео уроку і заповнення карти спостережень.– Аналіз фактів спостереження.3. Підготовка до виконання другого завдання практики: «Спостереження за словесними впливами учителя на уроці»: ознайомлення із схемою спостереження, підготовка карти спостереження.
3 день	<ol style="list-style-type: none">1. Аналіз помилок тестового контролю.2. Обговорення результатів виконання першого завдання практики в групі (разом з керівником практики).

	<p>3. Виконання завдання «Спостереження за словесними впливами учителя на уроці»:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Перегляд відео уроку і заповнення карти спостережень. – Аналіз фактів спостереження. <p>4. Підготовка до виконання третього завдання практики: «Спостереження за характером педагогічної взаємодії вчителя і учнів», ознайомлення із схемою спостереження, підготовка карти спостереження.</p>
4 день	<p>1. Обговорення результатів виконання другого завдання практики в групі (разом з керівником практики).</p> <p>2. Виконання завдання «Спостереження за характером педагогічної взаємодії вчителя і учнів»:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Перегляд відео уроку і заповнення карти спостережень. – Аналіз фактів спостереження.
5 день	<p>1. Обговорення результатів виконання третього завдання практики в групі (разом з керівником практики).</p> <p>2. Підведення підсумків проведеної роботи: Аналіз студентами власної діяльності: чого вдалось навчитись за час практики, які відкриття вдалось зробити, як змінилось / не змінилось ставлення до майбутньої професії вчителя?</p> <p>3. Підготовка звіту до подання керівникові практики.</p>

4.6. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни "Навчальна (пропедевтична) практика з психологією" передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання. Це – комп'ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, опрацювання дискусійних питань).

За джерелами знань на заняттях використовуються словесні (розповідь, бесіда) та практичні методи (дискусія, аналіз результатів спостереження).

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються проблемно-інформаційний та дослідницький методи.

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

- 1) Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:
 - словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
 - наочні (відеоматеріали шкільних уроків відповідно до фаху студентів);
 - практичні методи (практичні завдання).
- 2) Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

– навчальної дискусії.

3) Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти.

Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

Засобами оцінювання навчальної пропедевтичної практики з психології є:

- *стандартизовані тести* з визначених теоретичних питань курсу «Психологія»;
- 1. Спостереження як метод психологічного дослідження. Загальні вимоги до проведення наукового спостереження. Види психологічного спостереження та способи фіксування даних.
- 2. Педагогічна взаємодія та моделі педагогічної взаємодії.
- 3. Психологічні особливості особистісно-орієнтованої педагогічної взаємодії з учнями.
- 4. Саботажники спілкування.
- 5. Ненасильницька комунікація в педагогічній взаємодії.

Онлайн версію тестового контролю створено за допомогою Google forms.

- аналітичні звіти про проходження практики.

Структура звіту:

I. Вступ.

У цьому розділі студент має сформулювати мету та завдання пропедевтичної практики, яку він проходів, показати розуміння значення методу спостереження та теоретичних знань про психологічні особливості педагогічної взаємодії для своєї майбутньої професійної діяльності. Для написання даного розділу, студент має дати відповіді на наступні запитання:

1. Якою була мета пропедевтичної практики? Які завдання ви виконували?
2. Яким чином метод спостереження, який ви використовували під час завдань, може бути корисним для вашої майбутньої діяльності вчителя?
3. Яку практичну користь мають для вас теоретичні знання про психологічні особливості педагогічної взаємодії вчителя і учнів?

II. Результати спостережень.

Цей розділ містить три заповнені студентом карти спостережень відповідно до виконаних завдань практики, а також їх детальний аналіз.

III. Рефлексія власних досягнень.

Для написання даного розділу, студент має дати відповіді на наступні запитання:

1. *Компетенція у пізнавальній сфері.* Як би ви описали свій актуальний рівень здатності до самостійного опрацювання теоретичного матеріалу в ході підготовки до виконання завдань практики (високий, вище середнього, середній, нижче середнього, низький)? Щоб визначити ваш рівень, вкажіть,

що саме вам вдалося здійснити (завантажити документ з теоретичним матеріалом/ проглянути теоретичний матеріал/ уважно ознайомитись із основними поняттями тем/ ретельно розібратися з кожним поняттям теми/ ретельно розібратися з усіма поняттями теми і допомогти іншим краще їх зрозуміти).

2. *Компетенція у мотиваційній сфері.* Проаналізуйте свій рівень інтересу до використання набутих теоретичних знань на практиці. Чи є у вас намір/бажання/інтерес використовувати отримані знання на практиці? Як саме, в яких ситуаціях ви могли б застосувати їх?
3. *Компетенція у емоційно-вольовій сфері.* Проаналізуйте свою здатність бути неупередженим спостерігачем по відношенню до учасників педагогічної взаємодії в ході спостереження. Чи усвідомлювати ви свої негативні та позитивні емоції, що з'являлися під час спостереження? Чи впливали вони на те, як саме ви сприймали прояви поведінки учасників, на ваші висновки?
4. *Компетенція у сфері спілкування.* Проаналізуйте свою здатність коректно (у дусі ненасильницького спілкування) спілкуватися з одногрупниками, методистом, виявляти ініціативу і активність у спілкуванні, регулювати власну поведінку. Наскільки вам це вдається? Що саме вдається вам найкраще?
5. *Труднощі, з якими зустрівся студент під час практики.* Визначте труднощі, які виникали протягом практики (вкажіть також причини труднощів). Сформулюйте зауваження та побажання щодо вдосконалення змісту та процесу практики.

Текст звіту подається у папці. Титульна сторінка оформлюється за зразком.

Використовуються такі **методи контролю** (усний, письмовий), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль за виконанням завдань практики здійснюється у формі онлайн консультацій та обговорень результатів спостережень по кожному завданню практики. **Завданням поточного контролю** є перевірка розуміння студентами поставлених перед ними задач та засвоєння студентами змісту ряду тем педагогічної психології, умінь самостійно опрацьовувати навчальний матеріал.

Об'єктами поточного контролю знань студента є систематичність та активність роботи на консультаціях.

Підсумковий контроль (залік) здійснюється на основі аналізу звітної документації, участі студентів у обговореннях результатів спостережень протягом практики та результатів тестового контролю. **Завданням підсумкового контролю** є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, здатності до творчого використання накопичених знань, рівня сформованості навичок проведення наукового спостереження та аналізу отриманих даних.

Критерії оцінювання знань, умінь та навичок

Складання тестового контролю з теоретичних питань оцінюється максимально у 20 балів. Критерії нарахування балів з урахуванням участі студента в аналізі власних помилок тестового контролю.

20-18 балів (A) – Студент підготовлений з усіх теоретичних питань, приймає активну участь в обговоренні, здатен аналізувати власні помилки, творчо та критично мислити. Відповіді студента повні, насычені глибокими та розгорнутими судженнями, мають доказовий, логічний і послідовний характер.

17-15 балів (B) – Студент підготовлений з усіх теоретичних питань, проте припустився під час контролю ряду незначних помилок. Під час їх обговорення приймає активну участь, здатен аналізувати власні помилки. Відповіді мають усвідомлений та розгорнутий характер, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу.

14-12 балів (C) – Студент в цілому підготовлений з усіх теоретичних питань, проте припустився серйозних помилок під час тесту. Приймає достатньо активну участь в обговоренні, здатен аналізувати власні помилки, проте відповіді його дещо неповні або недостатньо розгорнуті. Наявні окремі помилки у послідовності викладення та в аргументації тверджень.

11-9 балів (D) – Студент підготовлений з не з усіх теоретичних питань, припустився значної кількості помилок під час тесту, приймає епізодичну участь в обговоренні, демонструє поверхневі знання (розуміє суть основних понять теми, проте не здатен чітко формулювати визначення, аналізувати суть проблем). Відповіді неповні, відсутня чіткість, структурованість.

8-6 балів (E) – Студент підготовлений не з усіх теоретичних питань, припустився великої кількості помилок під час тесту. В обговоренні участі майже не приймає або його висловлювання мають характер загальних фраз. Відповідь неструктурована, непослідовна.

5-1 балів (FX) – Студент підготовлений лише з окремих тем. Набрав дуже мало балів за тестовий контроль. В обговоренні участі не приймає, або оперує лише загальними фразами, називає лише розрізнені факти.

0 балів (F) – Студент не виконав тестовий контроль, не приймає участь в обговоренні.

Практичні завдання (спостереження) – максимально оцінюються в 15 балів ($15 \times 3 = 60$ балів)

15-14 балів – Студент виконав завдання у повному обсязі (наявна заповнена карта спостережень та обробка результатів), продемонстрував сформовані навички ведення формалізованих записів та їх аналізу: записи повністю відповідають схемі спостережень, зроблені коментарі розкривають зміст спостережуваного прояву. Висновки відповідають виявленим фактам спостереження, аргументовані та розгорнуті.

13-12 балів – Студент виконав завдання у повному обсязі (наявна заповнена карта спостережень та обробка результатів), продемонстрував сформовані навички ведення формалізованих записів та їх аналізу: записи повністю відповідають схемі спостережень, зроблені коментарі розкривають зміст спостережуваного прояву. Висновки відповідають виявленим фактам спостереження, аргументовані та розгорнуті. Проте наявні окремі неточності та помилки.

11-10 балів – Студент виконав завдання у повному обсязі, продемонстрував достатньо сформовані навички ведення формалізованих записів та їх аналізу: записи майже повністю відповідають схемі спостережень, майже всі зроблені

коментарі розкривають зміст спостережуваного прояву. Висновки відповідають виявленим фактам спостереження, проте недостатньо аргументовані та розгорнуті.

9-8 балів – Студент виконав завдання не в повному обсязі (карта спостережень заповнена, проте є окремі прогалини), продемонстрував достатньо сформовані навички ведення формалізованих записів та їх аналізу: записи майже повністю відповідають схемі спостережень, проте коментарі не завжди розкривають зміст спостережуваного прояву. Висновки поверхневі, недостатньо аргументовані та розгорнуті.

7-6 балів – Студент виконав завдання не в повному обсязі (карта спостережень заповнена, проте із значними прогалинами), продемонстрував недостатньо сформовані навички ведення формалізованих записів та їх аналізу: записи лише частково відповідають схемі спостережень, коментарі не завжди розкривають зміст спостережуваного прояву. Висновки поверхневі або не відповідають виявленим фактам спостереження.

5-4 бали – Студент виконав завдання не в повному обсязі (карта спостережень заповнена, проте із значними прогалинами, обробка результатів фрагментарна або відсутня), продемонстрував недостатньо сформовані навички ведення формалізованих записів та їх аналізу: записи лише частково відповідають схемі спостережень, коментарі в більшості не розкривають зміст спостережуваного прояву.

3-1 бали - Студент виконав завдання фрагментарно (наявні лише записи в карті спостережень, без подальшої обробки та аналізу), записи майже не відповідають схемі спостережень, коментарі в більшості не розкривають зміст спостережуваного прояву.

0 балів – Студент не виконав завдання або його робота є plagiatом.

Звіт з практики. Оцінюється здатність студента аналізувати результати власної діяльності та усвідомлювати практичне значення результатів практики для майбутньої професійної діяльності – максимально оцінюється в 20 балів.

20-18 балів – Студент здатен аналізувати власну діяльність, визначати свої досягнення та обмеження, усвідомлює над чим слід працювати. Аналіз насичений глибокими та розгорнутими судженнями, має логічний і послідовний характер.

17-15 балів – Студент здатен аналізувати власну діяльність, визначати свої досягнення та обмеження, усвідомлює над чим слід працювати. Аналіз має усвідомлений та розгорнутий характер, проте наявні окремі помилки та неточності у послідовності викладу.

14-12 балів – Студент в цілому здатен аналізувати власну діяльність, визначати свої досягнення та обмеження, усвідомлює над чим слід працювати. Проте його аналіз має недостатньо розгорнутий характер, його обґрунтування містять окремі помилки та неточності.

11-9 балів – Студент не достатньо усвідомлює свої досягнення та обмеження, визначає необхідні напрямки майбутньої роботи, проте не обґрунтуете їх. Аналіз неповний, відсутня чіткість, структурованість.

8-6 балів – Студент здатен робити дуже поверхневий аналіз своїх досягнень та обмежень, лише приблизно визначає напрямки майбутньої роботи. Аналіз неструктурований та непослідовний.

5-1 балів – Аналізуючи свою діяльність, студент оперує лише загальними фразами.

4.9. Схема нарахування балів, які отримують студенти

Навчальна психолого-педагогічна практика студентів 2 курсу оцінюється методистом з психології за визначеними видами роботи відповідно до розробленої системи балів (див. Табл. 1).

Таблиця 1.

Оцінювання виконання студентами завдання з психології

Види роботи	Максимальна кількість балів
Тестовий контроль	20 балів
Завдання №1. «Спостереження за організацією уваги учнів на уроці»	15 балів
Завдання №2 «Спостереження за словесними впливами учителя на уроці»	15 балів
Завдання №3 «Спостереження за характером педагогічної взаємодії вчителя і учнів»	15 балів
Участь в обговоренні результатів спостереження	15 балів (по 5 балів на кожне завдання)
Укладання звіту з практики	20 балів

Бали за виконання психологічного завдання можуть знижуватися за наступних умов:

- студент під час проходження практики неодноразово проявляв недисциплінованість (не був присутній під час обговорень та консультацій; не виконував вчасно завдання);
- студентом порушувалися етичні норми поведінки;
- студент не надав у встановлені терміни необхідну документацію.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	
82-89		
74-81	добре	зараховано
64-73		
60-63	задовільно	
35-59	незадовільно	незараховано

1-34	незадовільно	незараховано
------	--------------	--------------

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕНЯ

5.1. Рекомендована література

Основна

- Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності: Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2004. – 335с.

Допоміжна

- Долинська Л. В. Стилі педагогічного спілкування та можливості його формування в процесі професійної підготовки майбутнього вчителя/Л. В. Долинська // Психологія: зб. наук. праць. – Вип. 1 (4). – Київ: НПУ, 1999. – С. 64 – 69.
- Педагогика и психология ненасилия в образовании : учеб. пособие для бакалавриата и магистратуры / В. Г. Маралов, В. А. Ситаров. — 2-е изд., перераб. и доп. — М. : Издательство Юрайт, 2015. — 424 с. — Серия : Бакалавр и магистр. Модуль.
- Регуш Л. А. Практикум по наблюдению и наблюдательности. 2-е изд., переработанное и дополненное. — СПб.: Питер, 2008. — 208 с.: ил. — (Серия «Практикум по психологии»).
- Сергєнкова О.П., Столлярчук О.А., Коханова О.П., Пасєка О.В. Вікова психологія. Навч. посіб. – К.: Центр учебової літератури, 2012. – 384 с.
- Сергєнкова О.П., Столлярчук О.А.. Педагогічна психологія. Навч. посіб. – Київ «Центр учебової літератури», 2012. – 168 с.
- Усе про мотивацію / уклад. А. Г. Дербеньова. — Х. : Вид. група «Основа», 2012. — 207с.

5.2. Методичне забезпечення

- Безвідривна навчально-виховна практика студентів педагогічного університету. Методичні рекомендації щодо виконання завдання з психології./ З.О. Ржевська-Штефан, Е.У. Гуцало, Л.В. Клочек, І.Л. Удичний. – Кропивницький: ФО-П Лівий Сергій Васильович, 2019. – 88с.

5.3. Інформаційні ресурси (перелік інформаційних ресурсів)

- Психологія педагогічної взаємодії: інтегративний підхід: монографія / В.Л. Зливков, О.В. Завгородня, С.О. Лукомська, С.О. Копилов, О.В. Котух; за ред. В. Л. Зливкова, С.О. Лукомської. – К.: 2019. – 259 с.
<http://lib.iitta.gov.ua/716033/1/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F%202019%20%D0%97%D0%BB%D0%B8%D0%B2%D0%BA%D0%BE%D0%B2.pdf>

2. Ненасильницьке спілкування у школі – міф чи реальність?
<https://life.pravda.com.ua/columns/2019/11/17/238924/>
3. Маршал Розенберг. Язык жизни. Ненасильственное общение.
http://lovoread.ec/read_book.php?id=81510&p=1

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної добросесності формується на основі дотримання принципів академічної добросесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну добросесність в Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка» (затверджене вченого радою, протокол №2 від 30.09.2019; №10 від 07.02.2022).

Примітки:

1. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом закладу вищої освіти і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролю.
2. Розробляється викладачем. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні кафедри і затверджується завідувачем кафедри.
3. Формат бланка – A4 (210×297 мм).